

WYDARZENIA

WITAMY NOWY WÓZ MAN

Druhowie z OSP
Gwizdanów otrzymali
nowy samochód
ratowniczo-gaśniczy.

STR.4

ŻŁOBEK MISTRZEM GOTOWANIA

Gminny żłobek
w Rudnej zdobył
pierwsze miejsce
w ogólnopolskim
konkursie „Pogotujmy
razem”.

STR.6

Stawiamy na praktyczne kształcenie

Wspólnie ze spółką INOVA Centrum Innowacji
Technicznych z grupy KGHM będziemy
promować edukację techniczną oraz ideę
innowacyjności. Czytaj str. 3

Hulała igła z nitką

Za jedną krywulkę można było kiedyś kupić krowę.

Czytaj str. 12

III ETAP REMONTU ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA W STAREJ RUDNEJ

Podpisano umowę na trzeci etap prac remontowych przy zabytkowym kościele w Starej Rudnej. Remont jest dofinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zakres prac obejmuje uprzątnięcie zalegającego gruzu wraz z jego wywiezieniem i utylizacją; oczyszczenie ścian z zieleni; wyrównanie ścian, gzymsów i wieńców obwodowych; wykonanie posadzki zabezpieczającej na sklepieniu i piętra zakrystii; wykonanie zadaszenia i pokrycia nad zakrystią; naprawę spekań i zszycie ścian elewacji północnej i zachodniej nawy oraz ścian zakrystii, a także wyłożenie ścian kruchty dachówkami z odzysku. Koszt prac remontowych wynosi 398 160,74 złotych, z czego Gmina Rudna pozyskała 187 000,00 złotych z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Ochrony zabytków. Zgodnie z zawartą z wykonawcą umową, remont ma się zakończyć pod koniec grudnia.

PROFILAKTYKA RAKA SKÓRY

V edycja Ogólnopolskiego Programu Profilaktyki Czerniaka będzie realizowana w szkołach podstawowych w Rudnej i Chobieni. Dzięki zajęciom młodzież nauczy się samobadania skóry oraz różnicowania zmian podejrzanych o charakter nowotworowy ze zwykłymi znamionami na skórze.

Program obejmuje edukację prozdrowotną oraz promocję zdrowego stylu życia młodzieży z klas 7 i 8 szkoły podstawowej w zakresie profilaktyki pierwotnej nowotworów skóry, przede wszystkim czerniaka. Opracowany został scenariusz zajęć lekcyjnych oraz przygotowano materiały dla nauczyciela, prezentację multimedialną oraz materiały graficzne i filmowe do wykorzystania podczas lekcji. Organizatorem programu jest Studenckie Koło Naukowe ONKOMA przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie – Państwowym Instytucie Badawczym działającym w współpracy z Akademią Czerniaka – sekcją naukową Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej. Na czerniaka można zachorować w każdym momencie życia. Przyczynami rozwinięcia się choroby są nadmierne ekspozycja na promieniowanie UVA i UVB zarówno słoneczne jak i sztuczne (solaria), oparzenia słoneczne w dzieciństwie i wieku młodzieńczym oraz wiek i płeć. Na zachorowanie bardziej narażone są kobiety, przy czym ryzyko wzrasta z wiekiem.

Na czerniaka choruje w naszym kraju coraz więcej osób. W 2020 roku w Krajowym Rejestrze Nowotworów zanotowano 4 356 nowych przypadków. W porównaniu do 1980 roku stanowi to wzrost o ponad 700%! Co ważne, późno rozpoznany czerniak znacząco zmniejsza szanse skutecznego leczenia. Na ponad 3 700 nowych przypadków w 2019 roku, 1 795 osób zmarło na ten nowotwór.

Szanowni Państwo!

Nie ma nic ważniejszego od młodego pokolenia, z którego wyrosną przyszli lekarze, kierownicy, górnicy, strażacy czy dyrektorzy. Do takich refleksji skłania Dzień Edukacji Narodowej. Z całą pewnością edukacja i wychowanie to nasze „oczko w głowie”. Dbamy o jak najlepsze wyposażenie gminnych szkół, przedszkoli i żłobka. Dążymy do wprowadzania innowacyjnych rozwiązań. Dobrym tego przykładem jest partnerstwo szkoły w Chobieni ze spółką INOVA Centrum Innowacji Technicznych z grupy KGHM. Warto promować edukację techniczną, tak potrzebną w kształceniu specjalistów poszukiwanych dzisiaj na rynku pracy.

W październiku swoją pamięć i wdzięczność kierujemy w stronę Sybiraków. Dzisiaj, w dobie rosyjskiej agresji na Ukrainę, ta wdzięczność ma szczególne znaczenie.

W naszej wielokulturowej gminie z wielkim uznaniem spotkało się „Łemkowskie śpiewanie”. Estradowe występy oklaskiwane były przez wielu widzów. Mieliśmy degustację kuchni łemkowskiej i gruzińskiej oraz prezentację łemkowskich strojów, ale przede wszystkim doskonałą atmosferę. Wszystko to przekonuje do kontynuowania tej udanej imprezy. Z całą pewnością pokazuje ona, jak wspaniale Rudna łączy ludzi.

Adrian Wołkowski
Wójt Gminy Rudna

Oddaliśmy do użytku chodnik i drogę po przebudowie w Rudnej. W niemal 60% inwestycja została sfinansowana z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Bezpiecznie i wygodnie

O tę drogę i chodnik wnioskowaliśmy od ponad 10 lat. Ciągli nam mówili, że się nie da. Temat ruszył 2 lata temu, kiedy gmina zaczęła szukać finansowania i teraz mamy to zrobione jak należy – mówi Marzena Ostrowska, sołtys sołectwa Rudna, która wzięła udział w odbiorze prac.

W ramach inwestycji poszerzono istniejącą jezdnię gminnej drogi i wybudowano 170 metrów nowego chodnika. Przebudowano również przydrożny rów, wybudowano kanał technologiczny oraz system od-

wodnienia odprowadzający wody opadowe i roztopowe z drogi oraz chodnika do istniejących rowów przydrożnych i cieku wodnego.

Z chodnika i szerszej jezdni są zadowoleni wszyscy mieszkańcy tej części Rudnej, którzy teraz bez obaw mogą chodzić do sklepu czy na dworzec kolejowy. – Było wąsko, auta z tru-

dem się miały, zero chodnika, a tędy idziemy do sklepów czy na kolej – mówi Mirosław

puszczać. Dobrze, że zrobili – dorzuca. Na tę inwestycję Gmina Rudna pozyskała z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg 314 664 zł. Wartość całej inwestycji wyniosła 542 344,44 zł. – Cieszę się, że zakończyliśmy kolejną drogową inwestycję. Procedura w tym przypadku była wyjątkowo skomplikowana, ale daliśmy radę. I już jesteśmy w Studzionkach, gdzie realizujemy budowę kolejnego chodnika – informuje Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

Szkoła w Chobieni będzie współpracować ze spółką INOVA Centrum Innowacji Technicznych

Umowę o współpracy podpisali Kamila Mazurek, dyrektor szkoły podstawowej w Chobieni oraz Krzysztof Sadowski, prezes INOVA spółki z o.o. z Grupy KGHM. Umowa dotyczy przede wszystkim edukacji technicznej. W szkole zwiększono blok zajęć technicznych, uczniowie będą mieli dodatkowe dwie lekcje w nowej pracowni.

Stawiamy na praktyczne kształcenie

W szkole w Chobieni uruchomiono pracownię technologiczną wyposażoną w ramach programu Laboratoria przyszłości, gdzie dzieci i młodzież uczą się programowania oraz robotyki, ale także majsterkowania. Te ostatnie zajęcia podobają się chyba najbardziej.

Wiercenie, wbijanie i cięcie

Jest to bardzo fajne, można się dużo nauczyć na przyszłość. Dzisiaj po raz pierwszy w życiu piłowalem drewno i było super. – Na początku było trudno, ale na spokojnie nauczyłem się – relacjonują Michał Wróbel z VI b, Bartek Piechota z VII b i Hubert Sliwa z VI b. Pytani, do czego mogą przydać się takie lekcje, wyjaśniają. – Jeżeli kiedyś będę musiał przyciąć jakąś deskę, to teraz już wiem, jak to zrobić prosto przy użyciu maszyny. – Ja wcześniej ciąłem drewno ręczną piłą razem z dziadkiem Andrzejem. – A ja nauczyłem się wiercić otwory mechaniczną wiertarką w drewnie. Nie jest to trudne. Wystarczy przykręcić deskę, narysować, gdzie chcemy wiercić, włączyć i to się będzie kręcić. Wcześniej wierciłem przy użyciu ręcznej wiertarki. Ta mechaniczna jest fajniejsza – dodają chłopcy.

Promocja innowacyjności w kształceniu

– W ramach podpisanej umowy z INOVA będziemy promować edukację techniczną oraz ideę innowacyjności. Zależy mi na podniesieniu świadomości znaczenia praktycznej nauki zawodów specjalistycznych w kontekście potrzeb obecnego rynku pracy. Jestem dumna z naszej pracowni, bo w Polsce to nadal rzadkość, by w szkole dzieci miały możliwość rozwijania

umiejętności technicznych i manualnych. Podpisana dzisiaj umowa jest precedensem w skali kraju. Uznana technologiczna firma, jaką jest INOVA, będzie aktywnie uczestniczyć w kształceniu dzieci już na poziomie szkoły podstawowej. To ogromna wartość. Dziękuję również panu Wójtowi Adrianowi Wołkowskiemu za zyczliwe wsparcie naszej inicjatywy – mówi Kamila Mazurek, dyrektor szkoły podstawowej w Chobieni.

Wsparcie edukacji technicznej

– Chcemy wspierać działania związane z kształceniem przyszłych kadr, od tego najniższego szkolnego etapu. Praktyczne kształcenie techniczne, które rozwi-

jane jest w Chobieni, powinno wracać do szkół. Mamy bardzo zdolną młodzież. Do naszej firmy trafiają młodzi inżynierowie, którzy chcą się rozwijać. Dzięki pomysłowi władz szkoły w Chobieni ten kierunek kształcenia będziemy wspólnie wspierać – podkreśla Krzysztof Sadowski, prezes INOVA sp. z o.o. Firma należąca do Grupy KGHM specjalizuje się w dostarczaniu urządzeń elektrycznych,

systemów automatyki oraz usług w zakresie radiokomunikacji i sejsmiki. Produkuje również konstrukcje stalowe, prowadzi certyfikację i atestację wyrobów oraz zajmuje się pomiarami elektrycznymi.

W ramach umowy planowane jest edukacyjne wsparcie ze strony fachowców z INOVA, techniczne wycieczki dla uczniów oraz poznanie nowych technologii stosowanych w KGHM Polska Miedź SA.

Rozwijamy talenty

– Pragnę podziękować pani dyrektor szkoły oraz panu prezesowi za świetną inicjatywę współpracy. Uczniowie zyskali wyjątkowego mentora, jakim jest firma INOVA, specjalizująca się w rozwijaniu nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań dla przemysłu w Grupie KGHM. Podpisana umowa, to kolejny krok w jak najlepszym wykorzystaniu zakupionych urządzeń do praktycznej nauki nowych technologii. Dzieci i młodzież mogą tutaj w ciekawy i atrakcyjny sposób poznawać świat techniki. To przyszłość młodych ludzi, dlatego chcemy im pomóc w rozwijaniu ich talentów – mówi Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

– To są fajne zajęcia, nie ma nudy. Można z drewna zrobić różne rzeczy. Mnie się nawet podoba, chociaż pierwszy raz jestem na takiej lekcji. W domu uczyłam się gotowania, a tutaj jest majsterkowanie. Też ciekawe – mówi na koniec Nina Ryłowska z VII a.

REMONT ŚWIETLICY W NAROCZYCACH

Rozpoczął się kompleksowy remont obiektu. Na zadanie nasza gmina pozyskała 190 tysięcy złotych dotacji z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W pierwszej kolejności budowlancy skuli stare płytki na podłogach oraz na ścianach w części kuchennej oraz sanitarnej. Usunięto stare drzwi, instalacje oraz zużyte wyposażenie. – Cieszę się, że po wielu miesiącach przygotowań dokumentacji i tworzenia projektów rozpoczęliśmy prace. Po ich zakończeniu mieszkańcy otrzymają obiekt o zupełnie nowym wyglądzie, gdzie Centrum Kultury Gminy

Rudna będzie mogło prowadzić wiele zajęć aktywności dla dzieci oraz dorosłych. Świetlica w Naroczycach wymagała modernizacji od dawna – przy-

znaje Katarzyna Sobótka, dyrektor Centrum Kultury Gminy Rudna. Zaplanowano wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz elektrycznej;

wykonanie instalacji wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej oraz wymiana stolarki drzwiowej wewnętrznej. Remont przejdą również łazienki, podłoga zostanie częściowo wymieniona,

a ściany pomalowane na jasny kolor. W sali głównej ze sceną również będzie wymieniona podłoga, elementy więźby, ściany i sufit zostaną pomalowane, a drzwi przesuwne zdemontowane.

– Będzie tutaj jasno i estetycznie. Po remoncie planujemy zakup nowych stołów, krzesel oraz sprzętu oświetleniowego i nagłaśniającego. Świetlica będzie służyć mieszkańcom przez wiele kolejnych lat – dodaje Katarzyna Sobótka.

Druhowie oficjalnie powitali w swojej jednostce nowy samochód

Samochód ratowniczo-gaśniczy dla OSP Gwizdanów

Druhowie z OSP Gwizdanów otrzymali nowy samochód ratowniczo-gaśniczy. Zakup sfinansowano z budżetu Gminy Rudna, a także dotacji z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

– Strażacy są grupą społeczną cieszącą się największym zaufaniem i uznaniem. Za tę codzienną służbę i gotowość do niesienia pomocy pragnę serdecznie podziękować. Zawsze cieszę się z udziału w takich uroczystościach, kiedy gmin-

Zawsze na posterunku i blisko mieszkańców

– OSP Gwizdanów to wyjątkowa jednostka nie tylko w naszej gminie, ale również w powiecie lubińskim i województwie dolnośląskim. Druhowie biorą

Koszt zakupu samochodu pożarniczego wyniósł 1 104 540 złotych. OSP Gwizdanów uzyskało dotację celową od Gminy Rudna w wysokości 704 540 złotych. 400 tysięcy złotych przekazano ze środków KSRG oraz MSWiA.

ne jednostki wzbogacają się o nowy sprzęt. Ale z tego miejsca życzę, aby ten nowy wóz był wykorzystywany przede wszystkim do ćwiczeń, a jak najrzadziej do akcji gaśniczych – powiedział minister Krzysztof Kubów, Szef Gabinetu Politycznego Prezesa Rady Ministrów.

W uroczystości przygotowanej przez Centrum Kultury Gminy Rudna wzięli również udział strażacy z jednostek OSP w Gminie Rudna, radni Marzena Smulska, Andrzej Górzny i Zdzisław Lipiszczak, sołtys Gwizdanowa Michał Kościelniak oraz Piotr Czekajto, sekretarz Gminy Rudna i Marzena Rzeszowska, dyrektor Wydziału Administracyjnego Urzędu Gminy Rudna.

Żegnamy wóz STAR i witamy wóz MAN

– Nowy pojazd, który otrzymaliśmy usprawni naszą pracę i poprawi jej komfort. Będzie on służył mieszkańcom gminy i zapewni im jeszcze większe bezpieczeństwo – informuje Wojciech Wojtyczka, Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Gwizdanowie.

Symbolicznie druh Marek Gulewicz z OSP Gwizdanów pożegnał wóz strażacki STAR i powitał w jednostce nowy samochód ratowniczo-gaśniczy.

– Niech ten samochód służy druhom z Gwizdanowa do celów szkoleniowych i reprezentacyjnych. A kiedy będzie musiał wyjechać do akcji, życzę abyście cali i zdrowi wrócili do swoich rodzin – powiedział na koniec Adrian Wołkowski.

udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych i aktywnie wspierają lokalne inicjaty-

wy. Poświęcają swój czas, a przecież mają też swoje obowiązki i rodziny. Zawsze

są na posterunku, blisko mieszkańców. Bardzo im dziękuję i niech wyrazem tych podziękowań będzie przekazanie nowego samochodu – dodał Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna. Jednocześnie przypomniał, że 28 lat temu ówczesny prezes OSP Gwizdanów,

druh Władysław Wojtyczka odbierał nowy wóz strażacki typu Star. Dzisiaj w jego ślady poszedł syn Wojciech Wojtyczka, odbierając dla jednostki nowy samochód typu MAN. Podczas uroczystości, auto poświęcił ks. Tomasz Hęś, proboszcz parafii w Gwizdanowie.

Źródłko w sołectwie Wysokie po remoncie

Zakończył się remont w sołectwie Wysokie. Prace objęły zagospodarowanie terenu przy ujęciu wody wraz z oddaniem stawu i rowów odprowadzających.

W odbiorze wzięli udział radny Michał Nagrant oraz sołtys Irena Habura, którzy przyznali, że teraz cały teren wygląda zdecydowanie lepiej niż kilka miesięcy temu. – Widać zmiany. Dobrze, że oczyszczono staw i nabrzeża.

Wokół zbiornika postawiono nowe drewniane ławki i kosze, stojak na rowery oraz tab-

licę ogłoszeniową. Wyremontowano zastawkę piętrzącą wodę, rowy i kaskady na dopływach do zbiornika. Źródłko zostało oczyszczone, a same kaskady zyskały nowe ceglane elementy.

Remont przeszło również ujęcie wody wraz z betonowym korytem, które zostało obłożone stylizowanym kamieniem. Wykonawca zagospodarował także teren wokół ujęcia, gdzie sącząca się wcześniej woda podmywała grunt.

Barierki ochronne zostały oczyszczone i pomalowane, wykonano niezbędne cięcia pielęgnacyjne – techniczne drzew oraz usunięto samosiewy drzew zlokalizowane na skarpach rowów.

– Zakres prac objął te elementy, na które pozwolili nam konserwator zabytków. Osobiście, podobnie jak mieszkańcy Wysokich, wolałbym mocniej podkreślić wyjątkową urodę tego miejsca. Przekonał się o tym podczas niedawnego Lemkowskiego śpie-

wania, kiedy park razem z okalającą go wodą stworzył niezwykle atmosferę. Zależy mi, aby źródłko cieszyło oko przez następne lata – powiedział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna podczas odbioru prac.

Wartość inwestycji wyniosła 258 392,38 złotych.

Tak źródłko wyglądało przed rozpoczęciem prac.

Tak te same miejsca wyglądają teraz.

OKLASKI DLA PRZEDSZKOLAKÓW

Al Bano i Romina Power oraz bezkonkurencyjna Maryla Rodowicz z towarzyszeniem grupy artystyczno-tanecznej – takie talenty rozwijają się w przedszkolach w Chobieni i Rudnej. Mogliśmy się o tym przekonać podczas obchodów Dnia Edukacji Narodowej w Centrum Kultury Gminy Rudna.

Autentyczne emocje i głębokie przeżycie malowały się na twarzach małych, ale wysoce utalentowanych przedszkolnych artystów. Szczęść ich emocji udzielała się także widzom, którzy nie szczędzili oklasków. Wszystkie miejsca na sali były zajęte. Rodzice z aparatami fotograficznymi i kamerami w dłoniach. Nauczyciele i wychowawcy obu przedszkoli, wśród nich także ci, którzy są już na emeryturze. Proboszczowie rudniańskich parafii i władze gminy Rudna. Dzień Edukacji Narodowej już tradycyjnie jest okazją nie tylko do słownych życzeń i podziękowań. Wyróżniający się pracownicy otrzymali nagrody Wójty Gminy Rudna. Swoich pracowników nagrodzili również dyrektorzy przedszkoli z Chobieni i Rudnej.

Niezwykłe wzruszenie towarzyszyło pożegnaniu pani Anny Kopeć, nauczycielki i wychowawczyni przedszkola w Rudnej. Po 40 latach pracy pani Anna przechodzi na emeryturę. Całą jej życiową i zawodową drogę mogliśmy poznać dzięki starannie przygotowanej prezentacji. Zobaczyliśmy Anię w szkole podstawowej i średniej, w Studium Nauczycielskim, a później już panią Annę w kolejnych latach pracy w rudniańskim przedszkolu. Pani Anna przyznała, że nie spodziewała się tak serdecznego pożegnania. Zapytana, co podczas tylu lat pracy było dla niej najważniejsze, odpowiedziała bez wahania: - Dla mnie zawsze dziecko było najważniejsze. Uśmiech na jego twarzy i zadowolenie jego rodziców to była dla mnie największa nagroda.

Szkolne obchody Dnia Edukacji Narodowej

W obu gminnych szkołach były życzenia i nagrody. W Chobieni odbył się uroczysty apel z udziałem wszystkich uczniów, w Rudnej przygotowano kameralne spotkanie nauczycieli.

Uroczysty apel w szkole w Chobieni

Bardzo dziękuję za codzienny trud wkładany w kształtowanie młodych ludzi, przekazywanie im wiedzy i pozytywnych wzorów. Zawsze podkreślam, że dobry nauczyciel wyjaśnia, bardzo dobry demonstruje, a wybitny inspiruje. Jestem przekonany, że sukcesy uczniów są zawsze największą nagrodą dla każdego nauczyciela. Dlatego z ogromną przyjemnością obserwuję rozwój naszych dzieci i szkoły w Chobieni. Gratuluję i trzymam kciuki za kolejne sukcesy – powiedział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna wręczając nauczycielom nagrody w dniu ich święta. – Mamy w naszej szkole nauczycieli od serca, z prawdziwego powołania. Za tę pasję nauczania bardzo dziękuję moim współpracownikom. Nasza szkoła jest wyjątkowa, uczniowie osiągają sukcesy, realizujemy wiele projektów, mamy świetnie wyposażone pracownie. Za te możliwości rozwoju dziękujemy władzom naszej gminy, które bardzo dbają o stworzenie jak najlepszej bazy do efektywnego nauczania

– podkreśliła Kamila Mazurek, dyrektor szkoły podstawowej w Chobieni.

Rozwijanie ukrytych talentów

Edukacja to również wspieranie talentów uczniów. Dlatego nagrodę specjalną otrzymała klasa VI a, za najciekawszą relację filmową z zielonej szkoły w Jastrzębiej Górze. Prezentacja zdobyła największe uznanie szkolnej publiczności otrzymując 203 lajki na fanpage SP Chobienia.

Uroczystą akademią wzbogacił krótki spektakl prezentujący na wesoło trudy szkolnego życia, taniec z szarfą w wykonaniu grupy młodych gimnastyczek oraz niezwykła muzyczna oprawa przygotowana przez grupę wokalną.

wzajemne relacje i dobre przykłady do naśladowania – powiedział na koniec ks. Leszek Kowalski, proboszcz parafii w Chobieni i katecheta w chobienińskiej szkole.

Spotkanie nauczycieli ze szkoły w Rudnej

W szkole podstawowej w Rudnej z okazji Dnia Edukacji Narodowej dyrekcja placówki przygotowała kameralne spotkanie z nauczycielami. Wyróżniający się pedagodzy otrzymali nagro-

dy i podziękowania za codzienną pracę z uczniami.

– Szkoła powinna być kuźnią talentów naukowych, ale i życiowych. Często uczniowie dopiero po wielu latach doceniają tych najbardziej wymagających nauczycieli. Dziękując za zaangażowanie życzę, aby Państwa wychowankowie zachowali w pamięci czas spędzony w szkolnych ławkach – powiedział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna wręczając nagrody nauczycielom placówki w Rudnej.

– Litera uczy, a przykład pociąga, tak mawiali starożytni Rzymianie. Szkoła to nie tylko zdobywanie wiedzy, ale również wykuwanie charakterów, poprzez

Recenzentami wszystkich dań są maluchy

Złobek w Rudnej mistrzem gotowania

Gminny żłobek zdobył pierwsze miejsce w ogólnopolskim konkursie „Pogotujmy razem” organizowanym przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych. Nagrodzone przepisy znalazły się w wydanej książce kucharskiej z przepisami dla maluchów.

Największe uznanie komisji konkursowej z Polskiego Instytutu Żywności i Żywności zdobyły pierogi wiejskie z kaszą gryczaną i twarogiem. Właśnie to danie zdaniem specjalistów jest nie tylko smaczne i ładnie wygląda, ale również jest wartościowym posiłkiem dla małych dzieci. W wydanej książce znalazły się jeszcze muffiny jajeczne z twarogiem i warzywami, zupa gryczana z warzywami i natką pietruszki na wywarze z mięsa wieprzowego, batoniki owsiane z malinami, jesienna sałatka owocowa w dyni oraz jesienna zupa krem z pieczonej dyni z grzankami. Autorkami przepisów są Beata Dziedzic, Agnieszka Chudzik, Wioletta Sembrat oraz Patrycja Szkurat.

Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna gratuluje autorkom nagrodzonych przepisów.

Jedzenie oczami

– Dzieci jedzą oczami, dlatego ważny jest wygląd potrawy. Można byłoby przygotować zwykłą jajecnicę i położyć obok kawałek

brokuła. Ale zdecydowanie ciekawsze jest przygotowanie muffinki z jajka z zatopionymi kawałkami warzyw. Na talerzu ładuje kolorowy kwiat, który dzieci z ciekawością

kosztują i jedzą – podkreślają autorki dań.

Gotowanie dla tak małych dzieci wymaga pomysłów i ścisłego trzymania się zdro-

wego żywienia. – Prawie nie używamy soli. W zamian dodajemy zioła i wiele warzyw. W naszej kuchni nie istnieją żadne wzmocniacze smaku. Gotujemy ze zdrowych naturalnych produktów – podkreślają panie.

Lśniący stół

– Panie, które odpowiadają za przygotowanie posiłków są nie tylko dietetykami i świetnymi kucharkami, ale również niezwykle kreatywnymi osobami, które niestannie poszukują najlepszych sposobów do przekona-

nia dzieci, aby polubiły warzywa i zdrowe jedzenie. Jedzenie u nas jest bardzo smaczne i świetnie wygląda. Maluchy z chęcią i apetytem jedzą wszystkie posiłki – mówi Katarzyna Jarosz, dyrektor gminnego żłobka w Rudnej.

Nagrodzone przepisy znalazły się w wydanej książce kucharskiej „Pogotujmy Razem” dla osób przygotowujących posiłki dzieciom od 1 roku życia do 3 lat. Książka zawiera przepisy kulinarne dla najmłodszych, które można wykorzystać w placówkach. Jest poradnikiem z zakresu żywienia dla pracowników żłobków oraz rodziców.

„Żłobek ma pod opieką 36 dzieci. Jak przyznaje dyrektor placówki, pracownicy kuchni i panie opiekunki na bieżąco sprawdzają, co dzieciom najbardziej smakuje. Recenzentami wszystkich dań są zawsze maluchy.

Kościół w Rudnej nie do poznania

Zabytkowe inskrypcje odsłonięte

Odsłonięto zabytkowe tacińskie sentencje wieńczące ściany nawy w kościele parafialnym w Rudnej. Prace konserwatorskie częściowo sfinansowała Gmina Rudna.

– Spodziewaliśmy się, że ktoś nam chciał coś powiedzieć. Okazuje się, że w tych trudnych czasach znajdujemy przypomnienie rzeczy najważniejszej. Jeden z napisów mówi „Kto trwa w miłości, ten trwa w Bogu”. To piękne i pełne optymizmu przesłanie – mówi ks. dr Jan Pazgan, proboszcz parafii pw. św. Trójcy w Rudnej.

Inskrypcje pochodzą z początku XX wieku, czyli przez ponad 100 lat były przykryte pod kolejnymi warstwami farby. Zanim zaczął się remont kościoła, zostały przeprowadzone przez specjali-

styczną firmę badania stratygraficzne. – Wykonaliśmy odkrywkę w celu określenia oryginalnej techniki wykonania, sposobu wykończenia oraz kolorystyki wnętrza.

Okazało się, że warto było sprawdzić. Historycznie dużą wartość ma technika wykonania tych napisów. Na przełomie XIX i XX wieku artyści zaczęli nowatorskie eksperymenty z imitacją szla-

chetnych materiałów przy użyciu wyszukanych technik. Tutaj w Rudnej mamy przykład świetnej imitacji przestrzennej inskrypcji w piaskowcu stworzonej zwykłą farbą – informuje Piotr Paszkot zajmujący się konserwacją dzieł sztuki.

Głównymi celami prowadzonych prac były odwołanie do zabytkowego malowidła ściennego oraz poprawa stanu zachowania zabytkowego kościoła. Zadanie wykonano zgodnie z pozwoleniem Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Wrocławiu Delegatura w Legnicy. Wysokość dotacji Gminy Rudna wyniosła 33 000,00 zł

Parafia p.w. Św. Trójcy otrzymała również 170 tysięcy dotacji z Fundacji Polska Miedź na prace renowacyjne kościoła. To kolejne finansowe wsparcie Fundacji dla naszej gminy, za które dziękujemy.

Przypomnijmy, że kościół w Rudnej, wzniesiony na przełomie XV i XVI w., został odbudowany po pożarze w 1662 r. i przebudowany w latach 1859-1860. Wewnątrz zachowały się elementy wyposażenia pochodzące z okresu budowy świątyni, między innymi neogotyckie ołtarze, ambona, chrzcielnica, prospekt organowy, konfesjonał, pojedyncze obrazy i stacje Drogi Krzyżowej.

Od dziecka chciał być księdzem

35 lat posługi kapłańskiej

Ksiądz mitrat dr Dariusz Ciołka świętował 35 – lecie posługi kapłańskiej. Od trzech lat jest proboszczem Prawosławnej Parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Rudnej.

– Kiedy miałem siedem lat, przepowiedziano mi, że stanę księdzem. Usłyszałem to jako małe dziecko od bardzo bliskiego mi człowieka. Chciałem jak najszybciej zostać kapłanem i dzisiaj mija już 35 lat służby przy ołtarzu. Najważniejsza dla mnie w życiu jest zawsze wiara w Boga i dzielenie się tą wiarą z innymi – mówi ks. mitrat dr Dariusz Ciołka.

Po uroczystym nabożeństwie, serdeczne życzenia i podziękowania za posługę złożyli mu parafianie oraz Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

– Gmina Rudna to wiele kultur i różne religie. Ale jak podkreślił podczas nabożeństwa ks. mitrat Sławomir Sorokanycz, wszyscy jesteśmy chrześcijanami. Razem tworzymy wspólnotę. Składając najserdeczniejsze życzenia z okazji 35 – lecia posługi kapłańskiej, dziękuję ks. mitratowi Dariuszowi Ciołce za wspólną pracę na rzecz naszej społeczności.

Ks. Ciołka przez 30 lat był proboszczem parafii w Kożuchowie i Lipinach, potem na krótko objął parafię w Zielonej Górze, a od trzech lat pełni posługę w Rudnej. Jest autorem książki „Latynizacja Kościoła unickiego w Rzeczypospolitej po synodzie zamojskim”.

Trud i cierpienie za wolną Polskę

Sybiracy otrzymali życzenia oraz upominki od Gminy Rudna

W naszej gminie mieszka obecnie 21 Sybiraków. Niektórzy pamiętają wywózkę, inni urodzili się na Syberii i jako niemowlęta przyjechali do Polski. Wszyscy otrzymali życzenia i upominki od Gminy Rudna.

Jedziemy do Wądroża, gdzie mieszka pan Jan Książek, urodzony 92 lata temu w województwie tarnopolskim. Otwiera nam uśmiechnięty gospodarz, który przywitanie rozpoczyna od żartów, bo od zawsze pogodnie patrzy na świat. Choć wiele rzeczy z pamięci

uleciało, to w sercu pod dziś dzień nosi obraz wywózki na Syberię.

Wywózka w głąb Rosji

– Miałem 10 lat, kiedy przyszli ruscy żołnierze i zabrali nas wszystkich. Przez miesiąc jechaliśmy w bydłowych wozach. Wyszliśmy na dworzec w głąb Rosji, w Priluckim Rejonie. Do Polski, do Legnicy, przyjechaliśmy dopiero w 1946 roku. Szukaliśmy rodziny, znajomych. Moja mama Ewa dowiedziała się, że reszta zaginionej podczas wojny rodziny trafiła do Brodowa. Przyjechaliśmy, ale tam było już wszystko zajęte, to zamieszkaliśmy tutaj w Wądrożu. Ojciec przyjechał do Brodowa. Przyjechaliśmy, ale tam było już wszystko zajęte, to zamieszkaliśmy tutaj w Wądrożu. Ojciec przyjechał do Brodowa. Przyjechaliśmy, ale tam było już wszystko zajęte, to zamieszkaliśmy tutaj w Wądrożu.

– Przed wojną rodzina mieszkała w województwie stanisławowskim. Rodzice opowiadali, że Rosjanie przyszli w nocy i załadowali do wagonów całą wieś. Ludzi wyrzucano gdzieś w okolicy Tomsku – to wspomnienie pani Ireny Ciunel z Koźlic. Urodziła się właśnie tam, wśród śniegu i mrozu.

Sama z pięciorgiem dzieci

Na Syberii urodziła się też pani Wiktoria Kaczmarek, mieszkająca w Górzynie. Do Polski przyjechała jako kilkumiesięcz-

ne niemowlę. – Mama wspominała, że pracowali z ojcem przy wyrębie drzewa. I ojciec narzekał przed Bożym Narodzeniem, że gdyby byli w Polsce to świętowaliby, a tak to spędzają święta w lesie. Usłyszeli to strażnicy i zabrali go. Mamę posłała się pytać, gdzie jest Stanisław Izak. Jakiś Rusek wyszedł i mówi do niej, żeby zabrała oficerki i kożuch. Bo ojca zabrali w kożuchu. Mama się rozplakała i powiedziała, że jak wzięliście jego, to i weźcie ten kożuch i te buty, mnie to niepotrzebne. Sama została z pięciorgiem małych dzieci. Ojciec zginął na Syberii. Pomogła jej najbliższa rodzina, bo jej braci też tam wywieźli. Do Polski wróciła po wojnie, załatwiła piękne mieszkanie we Wrocławiu. Opowiadała, że wszystko tam było, meble, piekarnik, tylko wejść i mieszkać. Ale jej brat powiedział, że nie

są niezłomnym świadectwem prawdy na kartach polskiej historii – powiedział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna, składając Sybirakom najserdeczniejsze życzenia.

– Dziękujemy, że pamiętacie o nas, bo z roku na rok jest nas coraz mniej – powiedziała pani Anna Glazer z Kliszowa, odbierając życzenia i upominki.

Przypomnijmy, że w 1940 roku w głąb Rosji wywieziono z zajętych we wrześniu 1939 roku przez Związek Radziecki polskich terenów, około 140 tysięcy Polaków.

Na zawsze w naszej pamięci

– Poświęcenie i doświadczenie każdego Sybiraka winny za zawsze pozostać w pamięci i świadomości kolejnych pokoleń, bo zapominając o historii jesteśmy skazani na jej powtórne przeżywanie. Dziękuję za trud i cierpienie, z których rodziła się wolna Polska. Sybirackie dzieje

Ich jedyną winą była miłość do Polski. Zostali wywiezieni w głąb Rosji na śmierć, ale ten plan nie udał się. Sybiracy przetrwali niewolę i zbudowali po wojnie nowe życie. Dziś podziwiamy Wasze wnuki, które tańczą polskiego krakowiaka w wolnej ojczyźnie. Dziękujemy Wam za tę wolność – powiedział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna, podczas gminnych uroczystości z okazji Dnia Sybiraka.

Wspólnota buduje i tworzy ponadczasową więź

Muzyka i kultura łączą

Występy zespołów folklorystycznych, degustacja regionalnych potraw, wystawa strojów ludowych, tradycyjny korowód z rozpaleniem watry i fantastyczna energia. Za nami pierwsze w Gminie Rudna Łemkowskie Śpiewanie, czyli wyjątkowe spotkanie z kulturą i muzyką.

– Jestem szczerze wzruszony obserwując i czując wyjątkową energię płynącą z tego spotkania kultur. Wspólnota buduje, wspólnota tworzy ponadczasową więź. Zdecydowanie do zobaczenia za rok! – powiedział Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna otwierając spotkanie.

Korowód i tradycyjna watra

Impreza rozpoczęła się od tradycyjnego korowodu z pochodniami i rozpalenia łemkowskiej watry. Czuwanie i utrzymanie ognia jest elementem budowania wspólnoty i przywołania łemkowskiej tradycji.

– Muszę powiedzieć, że jest ślicznie. Takie spotkanie to jest

ogromna radość, zwłaszcza dla Łemków rozproszonych po wielu miejscach – mówi Michał Pastylczyk, który na wydarzenie przyjechał z Radwanic. – Super impreza, świetnie, że zajrzeliśmy. Muzyka, jedzenie i w ogóle atmosfera fantastyczna. A miejsce magiczne – to opinia Agnieszki i Jurka z Juszuwicy, którzy żalowali, że spóźnili się na korowód.

Wielokulturowość regionu

– To jest coś niezwykłego, co się tutaj dzieje. Bar-

dzo wzbogaca to nasz region i pokazuje jego wielokulturowość, bo w Zagłębiu Miedziowym każdy skądś przyjechał. To jest świetna impreza! Mijemy nadzieję, że będzie się dalej rozwijała. Widać, ile serca i pracy włożono w jej przygotowanie. Dodatkowo to świetna promocja całej gminy, pokazanie jacy przyjaźni i otwarci ludzie tu mieszkają – przyznaje Lubomir Horoszczyk, który na koncert przyjechał z Lubina.

– Od 7 lat gram na kontrabasie w naszym zespole Osetnopolanie. Wśród nas nie ma ani jednego Łemka. Ale nauczyliśmy się śpie-

wać po łemkowsku i grać tradycyjny folklor łemkowski, bo nam się bardzo podoba – mówi Marek Gąsiorek mieszkający w Górze.

Kuchnia łemkowska i gruzińska

Podczas imprezy można było skosztować regionalnych potraw kuchni łemkowskiej oraz gruzińskiej. Ta pierwsza opiera się na prostych i naturalnych składnikach. Można przygotować adzynki czyli polskie małe podpłomyki. Do tego bryndza

według starego beskidzkiego przepisu i śniadanie gotowe. Na obiad szybko robi się puczki, czyli smażone placki z kiszzonej kapusty zalanej słonym ciastem naleśnikowym. Natomiast Gruzini mieszkający w sołectwie Wysokie częstowali tradycyjnym chlebem chaczapuri, gulaszem i pieczoną jagnięciną.

Dziękujemy!

– Za nami pierwsze Łemkowskie Śpiewanie, z fantastyczną energią i niezwykłą muzyką.

Kulturalne wydarzenie, które stało się również cudownym spotkaniem ludzi z różnych miejsc. Dziękuję wszystkim osobom, które razem z nami przygotowały te imprezy. Szczególne

podziękowania Pani Sołtys Irene Habura i mieszkańcom wsi, zespołowi Rozтока, Panu Ryszardowi Budzińskiemu i Państwu Kuźmiakom, Pani Iwonie Kuźniak oraz Darii Kuźniak, a tak-

Podczas imprezy można było skosztować przysmaków z „Łemkowskiej Doliny” założonej przez pana Ryszarda Budzińskiego.

– Dlaczego tu jestem? Bo kocham śpiewać. A dla Łemka śpiew to duma – przyznaje na koniec Michał Pastylczyk. Śpiewanie w miejscowości Wysokie było okazją do zapoznania się z bogatą kulturą Łemków, czyli górali karpaccich, zamieszkujących przed laty tereny Karpat Wschodnich, Beskidu Niskiego, Beskidu Sądeckiego i Bieszczad.

Gospodarzem wydarzenia był gminny Łemkowski Zespół Folklorystyczny Rozтока, działający przy Centrum Kultury Gminy Rudna. Dla mieszkańców i gości z całego Dolnego Śląska wystąpiły również grupy Sasanka, Kyczerka, Osetnopolanie, Damiy i Vorony oraz gwiazda wieczoru – Nadja, czerpiący muzyczne inspiracje z wielu słowiańskich kultur i mniejszości etnicznych.

To glina ostatecznie decyduje, w co się przeobrazi

Ceramiczne anioły z Rudnej

Gliniane anioły są wizytówką naszej gminy. Tworzone przez mieszkańców w Pracowni Ceramiki działającej przy Centrum Kultury Gminy Rudna. Czy wiesz, jak powstają?

– Nigdy nie wiadomo, co ostatecznie powstanie, bo glina oddaje to, co mamy w sercu. Dlatego nie ma jednego wzoru anioła. Każdy jest inny, bo tworzony jest przez konkretną osobę – mówi Barbara Krupa, koordynator Pracowni Ceramiki działającej przy Centrum Kultury Gminy Rudna.

Czas na anioła

Aby stworzyć anioła, potrzeba przede wszystkim czasu. Najpierw bierzemy kawałek gliny i wałkujemy średniej grubości placki. Z tego placka powstanie trzon anioła. A potem dodajemy twarz, włosy i skrzydła. Niektórzy dodają ręce, inni nie. Dzieło ma charakter indywidualny.

– Anioły są różne. Niektóre zadumane, inne wesołe, a jeszcze inne podśpiewujące. Anioł tworzony przez dzieci powstaje w ciągu około półtorej godziny. Potem przez dwa tygodnie suszy się, jest wypalany w piecu, następnie szkliwiony i znowu wypalany. Po mniej więcej trzech ty-

godniach jest gotowy – dodaje Barbara Krupa.

Pracownia to miejsce sztuki i doświadczenia, gdzie kawałek chłodnej gliny można przeobrazić w dowolny kształt.

Pobudzenie wrażliwości

Garniarstwo to jedno z najstarszych rzemiosł, znane od epoki neolitu. Kiedyś miało praktyczny

KIEDY MOŻNA UCZESZCZAĆ NA ZAJĘCIA CERAMICZNE?

- poniedziałek i środa – od 15.00 do 19.00
- UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU:
- środa – od 11.00 do 13.00
- piątek – od 9.00 do 11.00

Pracownia znajduje się w Rudnej przy ulicy Ścinawskiej 21.

wymiar wytwarzania naczyń do codziennego użytku. Dziś zalicza się do tak zwanych ginących zawodów. Praca w glinie rozwija umiejętności manualne, uczy cierpliwości i wytrwałości. Daje również możliwość odkrycia swoich talentów, pobudza wrażliwość i pozwala wyrazić siebie w tworzonym przedmiocie.

Na zdjęciach przedstawiamy młode artystki z Rudnej, Wysokich i Brodowa: Lilę, Zuzię, Paulę, dwie Hanie, Zosię, Sarę i Tosię.

– Ja chodzę od trzech lat – mówi Paula z Rudnej. – Mam w domu bardzo dużo różnych figurek, misek i talerzy. A ostatnio zrobiłam bransoletkę. Chciałabym zrobić w domu wystawę – dodaje. Paula przyznaje, że uwielbia te zajęcia, podobnie jak malowanie. Może w przyszłości będzie artystką? Jeszcze nie wie. Planów nie ma też skrzystalizowanych 4-letnia Zuzia, która lepi małego anioła z ozdobnymi łezkami na sukience.

Udana zielona szkoła w Jastrzębiej Górze i Pogorzelic

Było dużo zwiedzania, zabawy i sportowych aktywności. W międzyczasie udało się przemyścić trochę nauki.

Uczniowie wypoczęli nad morzem

– To był już szósty raz. Na zielonej szkole zawsze jest fajnie, bo razem z koleżkami i kolegami spędzamy cały czas ze sobą. Trochę się też uczymy, są wyjazdy na baseny, zawsze dużo zwiedzamy. Jest super – mówi Ania, Amelia i Nina, przyjaciółki z VII a ze szkoły w Chobieni.

Rodzice uczniów są zadowoleni z organizacji i miejsca tegorocznego pobytu dzieci w Jastrzębiej Górze. To dobre miejsce na zwiedzanie Trójmiasta i Helu. – Ja się cieszę, że pojechali właśnie tam. Akurat na Helu nigdy nie byliśmy – przyznaje Joanna Skobel.

Dwutygodniowy pobyt uczniów ze szkoły w Chobieni obfitował w wycieczki do Trójmiasta. Dzieci i młodzież miały okazję zwiedzać

Gdynię, Gdańsk i Sopot. Uczniowie z Chobieni oddali hołd patronowi swojej szkoły pod Pomnikiem Bohaterów Westerplatte. Dzieci podziwiały Juratę, Jastarnię, Chałupy i oczywiście Hel ze słynnym fokarium. Nie zabrakło również lokalnych wycieczek oraz spacerów po plaży.

– Mam wrażenie, że wydłużyliśmy dobie o kilka godzin, gdy myślę o tym wszystkim, co udało się nam zrealizować na zielo-

nej szkole – żartuje Kamila Mazurek, dyrektor szkoły podstawowej w Chobieni. – Mamy świetną młodzież, zaangażowaną, kipiącą energią, z super pomysłami. Świeżo wybrany samorząd uczniowski od razu zaproponował sportową rywalizację i zawody na plaży. Świetnie bawiliśmy się podczas wieczornych ognisk i codziennych zajęć rozwijających uzdolnienia naszych uczniów. To była naprawdę bardzo udana zielona szkoła.

Dzięki profesjonalnej kadrze spędziliśmy czas ciekawie i bezpiecznie – podsumowuje Kamila Mazurek.

Równie udana była zielona szkoła uczniów z Rudnej, którzy chętnie brali udział w rozgrywkach sportowych, konkursach czy wieczornych ogniskach. Klasyczne lekcje muzyki zastąpiło spotkanie z kulturą kaszubską, lekcje historii przeprowadzano

w muzeach, a podczas zajęć z biologii uczniowie oglądali foki w fokarium. Niezwykłą bursztynową biżuterię i sztukę zdobniczą z wykorzystaniem złota Bałtyku dzieci podziwiały podczas wycieczki do Gdańska. Natomiast w Gdyni największe wrażenie zrobiły żaglowce cumujące przy nabrzeżu.

Przez cały pobyt były spacerowe wycieczki i zachodzie słońca oraz konkursy realizowane na plaży z nauczycielami.

– Dobrze widzieć uśmiech na twarzach dzieci. Poznali wiele nowych miejsc, wrócili wypoczęci i naładowani energią – mówi Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna. Koszt tegorocznych zielonych szkół dla uczniów z naszej gminy wyniósł 939 885,00 zł.

Znane od 8 tysięcy lat warzywo jest uwielbiane przez Polaków

20 dań z ziemniaków

W Olszanach spotkaliśmy się na IV Święcie Ziemniaka. Tym razem można było skosztować 20 różnych dań z tego popularnego warzywa.

Na stole pojawiły się tradycyjne placki ziemniaczane, sałatki z ziemniakami, pieróg ziemniaczany, kopytka z nadzieniem, kartoflak, kotlety ziemniaczane z mięsem mielonym, ze szpinakiem, z żółtym serem, zapiekanki ziemniaczane czy słodkie ziemniaczane pączki.

– W każdym domu jemy ziemniaki na różne sposoby, dlatego postanowiliśmy podzielić się pomysłami. Tak powstało nasze ziemniaczane święto – mówi Joanna Buniak, sołtys Olszan.

Kotlety ziemniaczane z farszem ze szpinaku

Na tegorocznym spotkaniu pojawiło się kilkanaście gospodyń. Każda zaproponowała własną wersję dania z ziemniaka.

– Aby przygotować kotlety ziemniaczane z farszem ze szpinaku, trzeba ugotować ziemniaki i po ostudzeniu, przecisnąć przez praskę, dodać sól i pieprz, jajko, trochę mąki i białego sera. Szpinak natomiast podsmażamy na maśle z czosnkiem i dopra-

wiamy solą. Ciasto rozwałkujemy na placki i szklanką

wycinam kółka. Nakładam na te małe placuszki farsz i przykładam drugim placuszkiem. Po sklejeniu lekko obtaczam w bulwie i smażę – wyjaśnia dokładnie Sylwia Pyszka z Olszan.

Klasyczny kartoflak pani Stanisławy

Od lat przebojem corocznego ziemniaczanego święta jest kartoflak z boczkami, który przygotowuje pani Stanisława Kaleta. To danie, które znane jest w jej rodzinie od pokoleń. – Szcieram ziemniaki, jak na placki i dodaję kilka jajek. Do tego pokrojony na bardzo drobną kostkę surowy boczek, przygotowuję i wykładam na blaszkę do pieczenia. Ciasto jest gotowe mniej więcej po półtorej godzinie – mówi autorka.

Ziemniaczany farsz zapiekany w drożdżowym cieście

Ziemniaczany farsz przygotowujemy według własnego upodobania można również zapiekać w cieście drożdżowym. Pani Teresa Andrzejewska po ugotowaniu ziemniaków i ubiciu ich na gładką masę, dodaje do nich posiekaną kiszoną kapustę i ugotowaną gryczaną kaszę. – Ciasto drożdżowe robię, jak na pizzę czyli na słono. Rozwałkuję na spory cienki placki i wykładam nim wąską foremkę. Na ciasto wykładam cały farsz i przykrywam od góry resztą drożdżowego placka. Wszystko trzeba piec około godziny – tłumaczy.

Wszyscy uczestnicy ziemniaczanej uczty, którzy upiekli lub ugotowali autorską potrawę, otrzymali nagrody ufundowane przez Centrum Kultury Gminy Rudna.

Zdrowy ziemniak

Znany w Europie dopiero od kilku wieków ziemniak, to warzywo pochodzące z Ameryki Południowej, gdzie uprawiane jest od 8 tysięcy lat! Obecnie na świecie znanych jest około tysiąca odmian! Kiedyś był podsta-

wą diety większości europejskich społeczeństw. Obecnie również popularny, zwłaszcza w Europie Wschodniej, uważany jest za sprzymierzeńca otyłości. – To błędne przekonanie – mówi Urszula Znamirska, która w Olszanach poprowadziła warsztaty kulinarne. – Ziemniaki są źródłem wielu witamin i potrzebnej nam skrobi. Warto gotować je na parze i w łupinie, bo wtedy nie tracą wartości odżywczych i są mniej kaloryczne.

Wszyscy uczestnicy ziemniaczanej uczty, którzy upiekli lub ugotowali autorską potrawę, otrzymali nagrody ufundowane przez Centrum Kultury Gminy Rudna.

Za jedną krywulkę można było kiedyś kupić krowę

Hulała igła z nitką

Zapraszamy do obejrzenia wystawy prac pani Iwony Kuziak. W Multimedialnym Centrum Informacji Szkoły Podstawowej w Rudnej można podziwiać niezwykle ładne haftowe i naszyjnikowe.

Uczestnicy Łemkowskiego śpiewania w sołectwie Wysoke mogli podziwiać przepiękną wystawę lemkońskich strojów ludowych, oryginalne hafty i naszyjniki. Autorką części prezentowanych prac jest pani Iwona Kuziak, która od lat doskonali sztukę ręcznego zdobienia ubrań niezwykle wzorami wypracowywanymi przez igłę i kolorowe nici.

Autorka już od młodości interesowała się sztukami wizualnymi, jednak w pełni oddała się swej pasji w dorosłym życiu. Rękodzieło, które tworzy powstaje z wielką miłością i dbałością o każdy najmniejszy szczegół. - Pierwsze hafty wykonywałam dla swoich córek. Tworzyłam małe dziecięce gorsety oraz soroczki czyli wyszywane płócienne koszule. Z czasem przerosło się to w ogromną pasję - mówi.

Obecnie lemkońska kultura oraz szeroko pojęty folklor stanowią główne źródło inspiracji artystki. Swoją wolną czas poświęca na wyszywanie tradycyjnych lemkońskich gorsetów oraz soroczek damskich oraz męskich. Tworzy również rzadko spotykane i niezmiernie pra-

Dawniej uważano, że tworzenie biżuterii z koraliików, powinno być zastrzeżone dla osób o czystym sercu, by wraz z koraliikowym cudem mogły przekazać pozytywną energię komuś, kto będzie nosił koraliikowe ozdoby. W przeszłości ceny krywulek osiągały równowartość krowy.

neckich, pochodzących od nazwy wsi Komańcza z regionu lemkońszczyzny wschodniej. Krywulka to najbardziej zdobna część lemkońskiego stroju, czasami może składać się nawet z kilku tysięcy drobnych koraliików. Te moje są mniejsze, ale wykonanie jednego naszyjnika zajmuje mi zwykle od 2 do 4 tygodni. Pojedynczy koraliik trzeba nawet w odpowiedniej kolejności i przelatać je rzędami w mniej lub bardziej skomplikowane wzory. Każdy naszyjnik jest inny i niepowtarzalny - dodaje pani Iwona.

Obecnie nasza mieszkanka wyszywa weselne ręczniki, męskie muszki, paski, kołczyki, kotyliony oraz oczywiście tworzy naszyjniki. Zdarzały się specjalne zamówienia, jak haftowane garnitury, suknie

JAK POWSTAJE KRYWULKA?

Na cienką, mocną nić lub druk, ręcznie lub przy użyciu specjalnych krosien trzeba naniżyć setki kolorowych koraliików, które układają się w geometryczny wzór i tworzą piękną ozdobę stroju damskiego lub męskiego. Zgodnie z tradycją, bogactwo zdobnictwa i misterność wykonania świadczyły niegdyś o zamożności panny, która krywulkę nosiła. Na Lemkońszczyźnie krywule osiągały szerokość nawet 20cm i pokrywały całe ramiona.

myłek, prób i błędów dla uzyskania efektu końcowego.

Zapraszamy do oglądania wystawy w godzinach pracy biblioteki w Rudnej oraz zachęcamy do odwiedzenia profilu artystki na Facebook https://www.facebook.com/hulala_igla_z_nitka_rekodziele/ oraz na Instagram https://www.instagram.com/hulala_igla_z_nitka_rekodziele/

Pracownicy Biblioteki

oraz zdobione stroje do chrztu czy też ślubu.

Obserwując rękodzieło ekspozycję na wystawie, warto pamiętać, że wszystko zostało wykonane przez jedną parę rąk. Każdy koraliik i każdy wyszyty krzyżyk są symbolem staranności oraz czasu, doświadczenia, nauki, niezliczonych po-

- Krywulka jest odzwierciedleniem nieba
- Kolor czerwony koraliików jest symbolem bogactwa i szczęścia, fioletowy symbolizuje żałobę
- Krywulka, to jedyna biżuteria przeznaczona dla osób w każdym wieku
- Do wykonania krywulki potrzeba użyć średnio ok. 52 tysiące koraliików
- Wykonanie krywulki zajmuje średnio 120-170 godzin pracy

Szkodliwy azbest znika z dachów

Z kolejnych nieruchomości na terenie naszej gminy usunięto azbest. Prace sfinansowano z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz budżetu Gminy Rudna.

Tegoroczne prace związane z demontażem, odbieraniem, transportem

i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest z nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy Rudna pozwoliły na unieszkodliwienie 31,49 ton wyrobów azbestowych.

Na przeprowadzenie zadania pn.: „Realizacja programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu Gminy” w 2022 r. Gmina Rudna otrzymała dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ocho-

ny Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

W ramach realizacji tego zadania pokryte zostało 100% kosztów związanych z usunięciem wyrobów zawierających azbest występujących na terenie naszej gminy, przy czym 40% kosztów kwalifikowanych stanowi dotacja WFOŚiGW, a pozostała część to środki własne Gminy.

Koszt zadania wyniósł 23 363,84 zł.

Uniwersytet Trzeciego Wieku zaczyna nowy semestr

Zajęcia sportowe, artystyczne, wycieczki czy wyjścia do teatru. Tak będzie wyglądać nauka na Uniwersytecie Trzeciego Wieku w naszej gminie.

Na inauguracji nowego roku akademickiego 2022/2023 zjawili się kilkadziesiąt studentek i studentów. Wszyscy otrzymali plan zajęć oraz drobne upominki. Studentki, z którymi rozmawialiśmy przyznali, że nauka na tej uczelni ma wyjątkową wartość.

Oderwanie od codzienności

Warto przychodzić, bo można korzystać z bezpłatnych zajęć takich jak basen, stretching czy zdrowy kregosłup. Te warsztaty ceramiczne też są fajne. - Trzeba chodzić! Samo wyjście

powstał w Centrum Kultury Gminy Rudna we współpracy z seniorami. Do końca roku zaplanowano między innymi zajęcia z TAI CHI, lawendowe warsztaty, zajęcia w Pracowni Ceramicznej, zajęcia taneczne, wyjścia na basen, stretching, szkolenia z bezpieczeństwa, wykład z psychologii, wyjazd do

Życzenia studentom złożył również dr Tadeusz Kierzyk, Rektor Uczelni Jana Wyżykowskiego w Polkowicach, który przypomniał, że seniorzy są skarbnicą mądrości. Podkreślił, że dobre gminy rozumieją, iż teraźniejszość wynika z doświadczenia przeszłości i dbają o Uniwersytety Trzeciego Wieku.

z domu, spotkania z ludźmi, trochę rozrywki. No i przede wszystkim oderwanie od codzienności, to jest istota tego uniwersytetu - mówią zgodnie Maria Rębilas, Irena Wawrzynkiewicz i Barbara Piotrowska z Rudnej. Plan tegorocznych zajęć

teatru, wyjście do kina, wycieczkę do Muzeum Ceramiki w Bolesławcu czy Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdrojnu.

Każdy znajdzie coś dla siebie

- Każdy znajdzie coś dla siebie. W tym roku jest wiele nowych osób, dużo więcej

tych zajęciach, ale potem lżej się chodzi - mówi z zapalem Elżbieta Wachowiak.

- Dziękuję naszym studentom za aktywność i twórczy wkład w propozycję nowych zajęć. Widzimy to i staramy się realizować te prośby. Dziękuję panu Wójtowi za ogromne wsparcie finansowe, jakie Uniwersytet Trzeciego Wieku otrzymuje ze strony Gminy Rudna. Bez tych środków oferta była by zdecydowanie uboższa. Dziękuję również dyrektorom wszystkich jednostek Gminy Rudna za pomoc w realizacji wielu działań. Jednak bez naszych studentów nie byłoby UTW,

dlatego życząc dużo zdrowia i sił, zapraszam na zajęcia - dodaje Katarzyna Sobótka, dyrektor Centrum Kultury Gminy Rudna, przy którym działa UTW.

Dobry pomysł na wyjście z domu

- Dla mnie są to wykłady Bezpieczna Polska, taneczny piątek, ceramika i stretching - mówi Teresa Różańska z Rudnej, która od lat uczęszcza na zajęcia. Po raz pierwszy przyszła pani Mariola Majkiewicz, skuszona przez znajomą. - Nie czułam się seniorką - przyznaje, że to dobry pomysł na wyjście z domu i poznanie nowych ludzi.

W uroczystej inauguracji roku akademickiego 2022/2023 wzięli udział przedstawiciele władz naszej gminy, dyrektorzy gminnych jednostek budżetowych, radni, sołtysi oraz zaproszeni goście, w tym gość honorowy dr Tadeusz Kierzyk, rektor Uczelni Jana Wyżykowskiego.

Spotkanie uświetnił koncert grupy Vinyl Band zatytułowany „Był taki ktoś”, podczas którego można było posłuchać przebojów takich artystów jak Krzysztof Krawczyk, Zbigniew Wodecki, Czesław Niemen, Agnieszka Osiecka, Kora, Karin Stanek czy Bogusław Mec. Sluchacze świetnie się bawili śpiewając razem z artystami. Były wspólne muzyczne wspomnienia piosenek sprzed lat i gromkie oklaski na zakończenie tego niezwykłego koncertu.

Uniwersytet Trzeciego Wieku jest finansowany z budżetu Gminy Rudna.

Weekendowe spotkania sąsiedzkie

Mieszkańcy Juszwic, Toszowic i Ciecłowic świętowali sołeckie spotkania. Program imprez zaplanowanych imprez zmieniono ze względu na pogodę.

W Ciecłowicach mieszkańcy zdecydowali o przeniesieniu dziecięcej zabawy do świetlicy. Deszczowa pogoda nie przeszkodziła jednak najmłodszym w spędzeniu wesołego popołudnia razem z rówieśnikami. – Dzieci mają trochę atrakcji, nie siedzą w domu przed komputerem czy tabletem. Taki ruch jest na wagę złota – przyznał Piotr Chomiak, którego syn szalał w kolorowym tunelu. Strefę kreatywną oraz

ulubione przez dzieci wata cukrową i popcorn przygotowało Centrum Kultury Gminy Rudna.

Sołeckie spotkanie w Juszwicach od początku planowano w plenerze, przy ognisku i muzyce. – Trzeba trochę się zintegrować, Juszwice się rozbudowują. Wieczór chłodny, ale taniec dodaje energii – żartował sołtys Ireneusz Dańczak.

Jeszcze inny charakter miało spotkanie ze zdecydowaną przewagą pań w To-

szowicach. W zabawie pod hasłem „Toszewicki sabat czarownic A.D. 2022 r. wzięły

udział mieszkanki, które w magicznej atmosferze wspólnie spędziły czas.

Wyjazdy do Warszawy, Krakowa, Wrocławia i Wałbrzycha

Uczniowie pojedą na kolejne bezpłatne wycieczki

85 000 złotych dofinansowania otrzymają szkoły w Rudnej i Chobieni w jesiennej edycji programu Ministerstwa Edukacji i Nauki „Poznaj Polskę”. Całkowity koszt organizacji wycieczek wynosi 164 345 złotych. Różnica pokryta zostanie ze środków budżetu Gminy Rudna.

– To świetny program. Nasi uczniowie odwiedzają miejsca, które znają z podręczników, a to najlepsza forma edukacji. Równie ważna jest integracja i wspólne spędzanie wolnego czasu – mówi Adrian Wołkowski, Wójt Gminy Rudna.

Celem programu jest uatrakcyjnienie edukacji poprzez zwiedzanie kraju oraz poznawanie jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii czy osiągnięć polskiej nauki.

Gdzie pojedą uczniowie z SP Chobienia?

Uczniowie ze szkoły w Chobieni pojedą na trzydniowe wycieczki do Warszawy. W planie jest zwiedzanie kilku miejsc: Centrum Nauki Kopernik, Zamek Królewski, Muzeum Niepodległości, Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, Łazienki Królewskie czy zabytkowy cmentarz na Powązkach.

Gdzie pojedą uczniowie z SP Rudna?

Uczniowie wszystkich klas skorzystają z jednodniowego wyjazdu do Wrocławia, gdzie obejrzą historyczne centrum miasta, odwiedzą HYDRO-

POLIS czyli Interaktywne Muzeum Wody oraz zobaczą Panoramę Raclawicką.

Klasy I-III pojedą jeszcze na jeden dzień do Wałbrzycha do Centrum Nauki Stara Kopalnia oraz Muzeum porcelany.

Po ogłoszeniu planów wyjazdów pojawiły się pytania, dlaczego uczniowie ze szkoły w Rudnej pojedą na jedno dniowe wycieczki. Postanowiliśmy to sprawdzić.

Kierunki jesiennych wycieczek szkoły wybierały samodzielnie w oparciu o listę 587 miejsc edukacyjnych proponowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w ramach programu Poznaj Polskę. W ramach tego programu Ministerstwo przekazuje dotację w wysokości maksymalnie 15 tysięcy złotych na wyjazd trzydniowy. Jeżeli wycieczka kosztuje więcej – pozostałą kwotę doклада szkoła.

Szkoła Podstawowa w Rudnej złożyła pierwotnie wnioski na trzydniowy wyjazd do Krakowa, dwudniowy do Torunia i trzydniowy do Warszawy. Po zweryfikowaniu wolnych środków we własnym budżecie, zdecydowała się na wycieczki jednodniowe.

Jak informuje Referat Oświaty, Zdrowia, Kultury, Sportu i Turystyki szkoła w Rudnej nie wystąpiła o zwiększenie środków finansowych na organizację wyjazdów z budżetu gminy. Gdyby taka informacja dotarła do Urzędu Gminy – budżet na cel zostałby zwiększony. Czyli wystarczyło złożyć wniosek. Nikt tego jednak ze szkoły w Rudnej nie zrobił, dlatego uczniowie zamiast do Krakowa czy Warszawy, pojedą do Wałbrzycha i Wrocławia. Najwyraźniej osoby odpowiedzialne za zarządzanie szkołą podstawową w Rudnej do niezbędnego minimum ograniczają kontakt z gminą. Pytanie tylko, dlaczego odbywa się to kosztem uczniów?

Rejestracja stanu cywilnego

W jaki sposób i gdzie zgłosić zgon? Czy trzeba osobiście zarejestrować nowo urodzone dziecko? Przekazujemy przydatne informacje.

I. Zgłoś urodzenie dziecka

Urodzenie dziecka zgłaszamy w urzędzie stanu cywilnego właściwym ze względu na miejsce urodzenia noworodka. Dla przykładu, jeżeli dziecko urodziło się w szpitalu w Lubinie, zgłoszenie następuje w USC w Lubinie. Jeżeli urodziło się we Wrocławiu, to zgłaszamy to w urzędzie stanu cywilnego we Wrocławiu.

Jakie dokumenty są potrzebne?

Aby zgłosić urodzenie dziecka musimy przedstawić:

- Kartę urodzenia wystawioną przez szpital
 - Dokument potwierdzający tożsamość rodzica zgłaszającego urodzenie potomka lub dokument pełnomocnictwa, jeżeli zgłoszenia dokonuje pełnomocnik w imieniu rodzica
- Zgłoszenia dokonuje się w ciągu 21 dni od urodzenia dziecka.
- Kierownik USC sporządza akt urodzenia i przekazuje dokumenty:
- jeden bezpłatny odpis skrócony aktu urodzenia, po kolejne można udać się do USC Rudna
 - powiadomienie o nadaniu numeru PESEL (jeśli dziecko otrzymało numer PESEL),
 - zaświadczenie o zameldowaniu dziecka (jeśli dziecko zostało zameldowane).

Zgłoszenie urodzenia dziecka można również drogą elektroniczną, w formie dokumentu elektronicznego na stronie www.gov.pl

II. Zgłoś zgon

Zanim pochowamy zmarłą osobę, urząd stanu cywilnego musi wydać akt zgonu.

Kto i gdzie dokonuje zgłoszenia zgonu?

Osoba będąca najbliższą rodziną osoby zmarłej (osoba ta jest równocześnie uprawniona do pochówku) tj.: małżonek, dzieci, rodzice, dziadkowie, rodzeństwo lub powinowaci (teści, teściowcy).

Zgon zgłasza się kierownikowi urzędu stanu cywilnego w miejscowości, w której nastąpił zgon przedkładając kartę zgonu (jest to dokument medyczny, który otrzymuje osoba uprawniona do pochówku). Dla przykładu, jeżeli osoba zmarła w szpitalu w Legnicy, to zgon należy zgłosić w USC w Legnicy. Jeżeli osoba zmarła w domu w Rudnej, to zgon należy zgłosić w USC w Rudnej.

Zgon zgłasza się w terminie 3 dni od sporządzenia karty zgonu lub w ciągu 24 godzin, jeżeli zgon nastąpił na skutek choroby zakaźnej.

Rejestracja zgonu

Akt zgonu sporządzany jest na podstawie karty zgonu i protokołu dokumentującego zgłoszenie zgonu podpisanego przez osobę zgłaszającą i kierownika urzędu stanu cywilnego.

Po sporządzeniu aktu zgonu wydawany jest z urzędu jeden bezpłatny odpis skrócony aktu zgonu. Zmarła osoba zostaje automatycznie wymeldowana z miejsca pobytu stałego lub czasowego, a jej dowód osobisty unieważniony. Dopiero zarejestrowanie zgonu umożliwiła pochówek osoby zmarłej.

Więcej informacji: Urząd Stanu Cywilnego w Rudnej, pl. Zwycięstwa 15, pokój nr 5, T: 76 749 21 12.

W klasyfikacji drużynowej II Biegu Marszu Sąsiedzi Żelaznego Mostu nasza gmina zdobyła najwięcej medali! W imprezie wzięło udział łącznie prawie 150 zawodników z całego regionu.

Pobiegliśmy i pomaszerowaliśmy

Jarosław Kozłowski z Koźlic okazał się najlepszym biegaczem wśród naszych mieszkańców na dystansie 10 km z czasem 00:44:12, natomiast Marek Madej z Radomiłowa na dystansie 21 km – uzyskując czas 1:38:59:08. Obaj panowie uzyskali również czołowe lokaty w klasyfikacji generalnej zawodów.

00:23:39.67. Wśród pań triumfowała Karolina Borkowska z Mleczna z wynikami 00:27:49.98. – W tym roku to się zaniedbałam, ale rok wcześniej sporo biegałam razem z sąsiadkami, z którymi zresztą stanęłam dzisiaj na podium! Pytana skąd pomysł na takie spędzanie

wolnego czasu przyznała, że zaczęło się od potrzeby... zrzucenia kilku kilogramów. – U mnie bieganie wzięło się z rozsądku. Nie cierpiałam

tęgo na samym początku, a teraz uwielbiam!

– Trenuję systematycznie – to opinia Adama Rajko z Toszowic, który w gminnej klasyfikacji panów zajął trzecie miejsce. – Długość trasy nie ma znaczenia, biegam od małego. A skąd się wzięło? Chciałem grać w piłkę, to musiałem mieć kondycję. A żeby

Zebrałe podczas Biegu 6 973,90 złotych przeznaczono na leczenie 4-letniej Nataszki Michalskiej z Gminy Rudna. Impreza została zorganizowana przez Stowarzyszenie „Aktywni Zagłębia Miedzowego” we współpracy z gminami Rudna, Polkowice i Grębocice przy wsparciu KGHM Polska Miedź S.A.

Żelaznego Mostu, pierwsze miejsce zdobył Leszek Paszkowski z Koźlic z czasem 00:27:49.98. Drużynowo, Gmina Rudna okazała się najlepsza w tej dyscyplinie!

Jako gospodarze imprezy pobiliśmy konkurencję w nordic walking. Naszą gminę reprezentowała 15 – osobowa drużyna na czele z Adrianem Wołkowskim, Wójtem Gminy Rudna. W trudnym marszu na 5 km, ze sporty- mi przewyższeniami na wale

Mniej śmieci niż w poprzednich latach

Ogólnopolska akcja sprzątania świata

Wszystkie śmieci są nasze! To hasło tegorocznej 29. ogólnopolskiej akcji sprzątania świata.

W Gminie Rudna w akcji wzięły udział gminy Koźlic, przedszkola w Chobieni i Rudnej, Centrum Kultury Gminy Rudna, szkoły podstawowe w Chobieni i Rudnej oraz młodzież ze szkoły ponadpodstawowej Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Rudnej.

Celem akcji było zachęcanie do wspólnego działania na rzecz poszanowania środowiska, budzenie i wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Rudna oraz ich od-

powiedzialności za środowisko naturalne. Działania wsparła gmina Rudna, przekazując uczestnikom akcji worki na odpady oraz rękawice ochronne. Śmieci zbierano m.in. na

terenach parku, miasteczka rowerowego, skateparku i przedszkola w Rudnej, a także wokół chobieniskiego zamku, na terenach przedszkolnych placów zabaw, w Chobieni oraz na terenach przylegających do świetlic w sołectwach. Z informacji przekazanych przez placówki wynika, że w tym roku zebranych śmieci jest mniej niż w poprzednich latach. Załadunkiem i transportem odpadów zebranych z terenów naszej gminy zajają się Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudnej.

... Wawelski, potwór	Wokalista The Rolling Stones	Część teleskopu (astr.)	Prezydenta, trwa pięć lat	Ojciec Ateny (mit. gr.)	Odbitka dokumentu	Żyjątko z nibynóżkami	Jakości lub równości	Cecha wyborowego strzelca	Imię Konopnickiej, pisarki	22	Fiat... z rodziny ssaków	Słynny historyk rzymski	Region z Kartuzami	Kapiele koło Mielna	Porządek np. w szafie	Graniczy z Nevadą	"Salon" w wiejskiej chacie	
Węgierski autobus	...	26	Coś z wygaszaczem	8	...	Dmuchały - do pływania	...	Czarna płyta gramofonowa	...	13	...	Elastyczne włókno	Fortuna, bogactwo	...	Napęd na 4..., ma np. jeep	...	Kura wodząca pisklętą	
... miód, o czymś pięknym	Twarogowy lub w swetrze	...	Wskrzesił Łazarza	Krewny szakala, wilka	Nieporozumienie	Napis przed nazwą książki	19	...	Pas na sferze niebieskiej	24	Nina..., franc. dom mody	
Biurowy w tubce	Pierwiastek o l.at. 33	...	Unikatowa ozdoba kolekcji	Bikini na Pacyfiku	...	Akt bezprawia; samosąd	11	...	Górskiego (np. Deyna, Lato)	Dotek z deszczówką	Ratunek przed ciosem	
Córka Henry'ego Fondy	5
Cyferblat (... zegara)	Algarski z "Ekstradycji 2"	...	28	11
Autor "Blaszanego bębena"
Auto zw. mydelniczką	Ulotka reklamowa	Indywidualny numer komp.	Solenizantka z 7 lipca	21
...
Serce karciane	Żakiet i spódnica	Rzym - Amor, Grecja - ?	Żona J. Chojnickiego ("Klan")	12
Katedra Panny Marii w Paryżu
...
Ani pion, ani poziom
...
Stanisława dla koleżanek	Rodzaj dawnego surduta	Górzysta wyspa Odysa	Część ogrodniczki	14
Przerwy w notatkach
Mateńka, mamusia	Miś z Ameryki Północnej
...
... złocisty (psowate)	Plasterki np. żółtego sera	16
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI WE WRZEŚNIU: CZŁOWIEK ROZUMNY NIE WAHA SIĘ ZMIENIĆ ZDANIA
 Nagrodę, gminne gadzety, otrzymuje pani Barbara Stróżak.
 W celu odbioru nagrody, prosimy o wcześniejszy kontakt telefoniczny z sekretariatem UG nr tel. 76 749 21 01
 Rozwiązanie krzyżówki z października prosimy wysłać elektronicznie na adres nowiny@rudna.pl lub pocztą na adres Urząd Gminy, Plac Zwycięstwa 15, 59-305 Rudna

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 28 utworzą rozwiązanie - cytat z komedii „Jak rozpętałem drugą wojnę światową” (Franek Dolas - początek wojny).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

